

OMAVALVONTASUUNNITELMA

Perhekoti Vanha-Juhala

päivitetty huhtikuu 2023

Sisällysluettelo:

1 OMAVALVONNAN TOTEUTTAMINEN	4
1.1 Toiminta-yksikön perustiedot	4
1.2 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet	4
1.2.1 Laatu	6
1.3 Omavalvonnan organisointi, johtaminen ja vastuuhenkilöt	6
1.4 Henkilöstön osallistuminen ja perehdyttäminen	7
1.5 Asiakkaan ja omaisten osallistuminen	8
1.6 Riskien tunnistaminen ja korjaavat toimenpiteet	8
2 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA	9
2.1 Henkilöstö	9
2.2 Toimitilat	10
2.3 Terveysthuollon laitteet ja tarvikkeet	11
2.4 Asiakasturvallisuus	11
2.5 Paloturvallisuus ja hätilanteet	12
2.6 Asiakkaan asema ja oikeudet	12
2.6.1 Sosiaaliasiamies	12
2.6.2 Palvelusopimus, hoito- ja palvelusuunnitelma	13
2.6.3 Asiakkaan kohtelu ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen	13
2.6.4 Oikeusturva	13
2.7 Asiakastyön sisällön omavalvonta	14
2.7.1 Kasvua/hyvinvointia tukeva palvelu	14
2.7.2 Perustarpeet	15
2.7.3 Terveystila	16
2.7.4 Perhekokous	16
2.7.5 Päivittäinen toiminta	16
2.7.6 Hygieniakäytännöt ja jätehuolto	17
2.7.7 Pyykkinhuolto	17
2.7.8 Sairaushoito	17
2.7.9 Lääkehoito	18
2.7.10 Epäkohdist ilmoittaminen	18
2.8 Omavalvonnan asiakirjat	18
3 TIETOTURVALLISUUS	19

3.1	Asiakastietojen käsittely	19
3.2	Pääsy tiloihin	20
3.3	Pääsy järjestelmiin ja tietoihin	20
3.4	Salassapito	20
4	OMAVALVONNAN SEURANTA JA ARVIOINTI	20
5	YHTEYSTIETOJA	22

1 OMAVALVONNAN TOTEUTTAMINEN

1.1 Toiminta-yksikön perustiedot

Perhekoti Vanha-Juhala Oy on vuonna 2004 perustettu seitsemänpaikkainen ammatillinen perhekoti. Perhekoti on tarkoitettu tuloiältään ensisijaisesti alle 10-vuotiaille lapsille pitkäaikaista asumista varten. Perhekoti tarjoaa tilapäistä asumista tukiperhemuodossa, pysäytysjaksoja ja tarvittaessa myös tilannekartoitusta varten paikkaa koko perheelle.

1.2 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Perhekoti Vanha-Juhala Oy:ssä toimintaa ohjaavat inhimillisyys, turvallisuus, yksilöllisyys, perheenomaisuus, usko tulevaisuuteen ja muutoksen mahdollisuuteen. Toiminta-ajatuksenamme on tarjota turvallista ja toiminnallista arkea, rajoja ja rakkautta, vanhemmuutta ja isovanhemmuutta luomutilalla maaseudulla. Perhekoti ei ole kodinomainen eikä viranomainen, vaan siellä asuvien lapsien koti.

Hoitamisessa, huolehtimisessa ja toiminnassa Perhekoti Vanha-Juhan ihmisten perusarvot tulevat esiin luontaisesti. Ydinkaksikon perusarvot ovat korostetusti perhekeskeiset. Parisuhde on tärkeä ja vaalimisen ja kaiken työn arvoinen, vanhemmat ja sisarukset ovat rakkaita, hyviä omina persooninaan. Maatilaympäristö ja maatilalla toimiminen paljastavat elämän kunnioittamisen ja luonnon tärkeyden, sekä myönteisen ja eteenpäin pyrkivän suhtautumisen kaikkiin elämän mukanaan tuomiin mutkiin ja suoriin.

Inhimillisyys näkyy asenteena ja kunnioituksena lasta kohtaan. Se on ymmärtämistä ja hyväksyntää, peruskiintymyksen ohjatessa koko hoitotapahtumaa. Koska lapset ovat hyvinkin traumaattisista oloista lähtöisin, inhimillisyys näkyy myös lapsen ainutkertaisuuden ja taustan huomioon ottaen ja hyväksyen. Myös lapsen tausta ja menneisyys sekä mahdollisten biologisten vanhempien mukanaolo edellyttävät inhimillistä otetta hoitohenkilökunnalta. Lapsen biologisiin vanhempiin

pidetään mahdollisuuksien mukaan yhteyttä. Heillä on myös mahdollista vierailla tilalla, mikäli lapsille ei pystytä järjestämään kotilomia kotiolojen takia ja vanhemman tapaaminen tukisi lapsen kehittymistä.

Työn luonteesta johtuen turvallisuus on hoidon ja palvelun kulmakivi. Lapsen hoidon on oltava turvallista aina ja joka tilanteessa. Turvallisuustekijät on kartoitettava jo etukäteen ja ennakoitava joka tilanteessa. Turvallisuus käsittää fyysisen, psyykkisen, emotionaalisen ja sosiaalisen turvallisuuden.

Yksilöllisyys toiminnassa lähtee jo ennen sijoituspäätöstä. Jokaista lasta kohdellaan ainutkertaisena yksilönä, yksilölliset tarpeet huomioon ottaen ja niihin vastaten. Yksilöllisyys näkyy myös siinä, että sijoituspäätös voi olla kieltävä juuri sen takia, että perhekoti ei pysty tarjoamaan riittävän yksilöllistä hoitoa jollekin lapselle. Vaikka lapsi on perhekodin jäsen ja tätä kautta ryhmän jäsen, yksilöllisyys leimaa jatkuvasti hoitoa ja vuorovaikutusta. Lasta kuunnellaan ja hänen mielipiteensä otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon häntä koskevia päätöksiä tehdessä. Perhekodissa toiminta on aikuisjohtoista ja lasten kanssa harjoitellaan valintoja ja päätöksentekoa kehitysikä huomioiden.

Perhekoti Vanha-Juhalassa toiminta ei eroa tavanomaisesta suurperheestä. Jo pelkkä ympäristö ja hoitomenetelmät poikkeavat erittäin paljon laitoshoidosta. Perhekoti on lapsille koti, ei vain kodinomainen paikka. Perheenomaisuus näkyy niin arjessa kuin juhlassakin. Arki etenee pakottamatta omaa tahtiaan. Lisäominaisuutena perheenomaisuuteen kuuluu isovanhempien läsnäolo ja syli arjessa. Elämän kiertokulku näkyy kolmen sukupolven elossa saman katon alla.

Perhekodin yksi kulmakivi on myös usko tulevaisuuteen ja muutoksen mahdollisuuteen. Toimintaideologian lähtökohtana on se, mitä jokainen vanhempi toivoo lapsilleen; että perhekodin lasten tulevaisuus olisi valoisa, jokainen löytäisi oman kykyjen ja taitojen mukaisen paikan elämässä. Usko tulevaisuuteen ja muutokseen näkyy myös vahvana perhetyönä. Lasten vanhempiin pyritään pitämään yhteyttä. Lasten sukulaisia huomioidaan säännöllisesti ja kaiken kaikkiaan lasten menneisyys on koko ajan läsnä. Jokaisen menneisyydestä löytyy arvokkaita ja myönteisiä asioita, joiden varaan voidaan kasvattaa kantavia juuria.

Kotoisuuteen pyrkiminen on osa toiminnan arvoperustaa. Perhekoti Vanha-Juhala Oy:ssä toiminta vuorottelee vapaa-ajan ja koulunkäynnin välillä, aivan kuten normaalissa kotiympäristössäkin.

Vapaa-aika perustuu rentoutumisen ja viihtymisen lisäksi myös hoidollisiin näkökulmiin. Vapaa-ajan tarkoitus olisi edistää lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kehitystä. Sen tulisi myös tukea lapsen kiinnittymistä perhekotiin.

1.2.1 Laatu

Laatujärjestelmämme perustuu alunperin ISO 9001:2008 mukaiseen laatujärjestelmään, jonka kehittäminen ja sertifioiminen ovat olleet osa Perhekoti Vanha-Juhala Oy:n järjestelmällistä hoidon ja palvelun laadun turvaamista ja kehittämistä. Laatujärjestelmämme perustuu perhekodin hoito- ja palvelusuunnitelmaan, asiakastytytyväsyyden seurantaan ja yhteistyöhön eri sidosryhmien kanssa. Se on kehitetty yhteistyössä koko henkilöstömme kanssa. Laatukäsikirjamme osoittaa asiakkaille, sidosryhmille ja henkilöstölle, että Perhekoti Vanha-Juhala Oy:ssä hoito ja palvelu ovat ammattitaitoista, johdonmukaista, tavoitteita vastaavaa ja sitä pyritään kehittämään jatkuvasti.

Laatu on perhekoti Vanha-Juhalassa toiminnan ja tulosten vastaavuutta asetettuihin tavoitteisiin. Toimintaa suunnitellaan säännöllisesti kolme kertaa vuodessa - keväisin, kesäisin ja syksyisin – tarkastettavassa ja päivitettävässä toimintasuunnitelmassa. Lapset osallistetaan tähän toiminnan suunnitteluun. Toimintasuunnitelma perustuu kerran vuodessa kullekin lapselle laadittavaan perusteelliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Perhekodin toimintaa arvioidaan ja analysoidaan päivittäin, millä pyritään perhekodin palvelun jatkuvaan parantamiseen ja kehittymiseen. Myös aluehallintovirasto, palo-, terveys-, sosiaali-, työterveys- ja työsuojeluviranomaiset arvioivat perhekodin toimintaa ja osin myös lapsen sijoittumista. Laatumittarit ja henkilökunnan korkea sitoutuminen ammattiinsa edesauttavat myös palvelun kehittymistä.

Laadun varmennuksen mittarina on myös henkilökunnan ammattitaidon seuranta käytettävällä koulutuskortilla, johon on koottu käydyt koulutukset, kurssit ja seminaarit. Koulutuskortti löytyy työntekijän kansista.

1.3 Omavalvonnan organisointi, johtaminen ja vastuuhenkilöt

Perhekoti Vanha-Juhalassa hoito- ja kasvatustyön suunnittelu, toteutus ja arviointi tapahtuvat koko henkilökunnan voimin. Kokonaisvaltainen hoito- ja kasvatustyö ei onnistuisi, ellei jokainen

hoitoryhmän jäsen pystyisi tuomaan omaa osaamistaan mukaan päätöksentekoon. Lopullisessa päätöksentekovastuussa on perhekodin äiti, toimitusjohtaja. Hoito- ja palvelusuunnitelma on koko organisaation toiminnan ohjaava tekijä. Siihen on asetettu tavoitteet ja sen avulla pyritään ennakoimaan tulevaisuutta ja muuttuvia tilanteita. Hoito- ja palvelusuunnitelma tarkistetaan kolmannesvuosittain.

Talous- ja hallintovastuussa toimii perhekodin isä. Perhekodin äiti toimii kasvatus- ja hoitotyön johtajana ja päävastuussa. Perhekodin palkatut ohjaajat toimivat myös hoito- ja ohjausvastuussa. Laatujärjestelmän ylläpitämisessä ja kehittämisessä ovat kaikki yrityksen työntekijät vastuussa.

Perhekodin johdoksi katsotaan perhekodin vanhemmat. Perhekoti Vanha-Juhala Oy:lle on asetettu neljä päätavoitetta, jotka ovat:

1. Lapsen ammatillinen auttaminen kohti hänelle parasta mahdollista tulevaisuutta
2. Yrityksen johtaminen ja kehittäminen hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti
3. Yrityksen toimiminen kannattavasti
4. Asiakastyytyväisyyden ylläpitäminen asiakasryhmien tarpeiden kartoittamisella ja niihin vastaamisella toiminnan kehittämisen kautta

1.4 Henkilöstön osallistuminen ja perehdyttäminen

Jokainen perhekodin palveluksessa oleva on yrityksen edustaja, vastuussa omasta työstään, tuntee vastuunsa ja valtuutensa, sekä osallistuu oman työnsä kehittämiseen. Henkilökunnan resursointi ja koulutus kohdennetaan haastavien lasten tarpeita vastaaviksi.

Työntekijän kansioon on sisällytetty kaikki työssä tarvittava dokumentaatio. Työnkuvaukset löytyvät työntekijän kansioista. Perhekodin kaikki toimintaohjeet ovat työntekijän kansiossa. Noudatettavat ja voimassaolevat toimintaohjeet ovat myös samassa kansiossa.

Jokainen uusi työntekijä ja työharjoittelija perehdytetään ja huolehditaan siitä, että uuden työntekijän kanssa tulee käytyä kaikki perhekodin tavoitteellisen ja laadullisen toiminnan kannalta tärkeät asiat. Perehdytyskaavakkeen avulla seurataan perehdytyksen etenemistä ja varmistetaan tällä tavalla, että kaikki tarpeellinen tulee käytyä läpi.

1.5 Asiakkaan ja omaisten osallistuminen

Sijoitetut lapset ovat Perhekoti Vanha-Juhalan tärkein asiakasryhmä. Näin ollen on katsottu tarpeelliseksi tehdä asiakastytytyväisyyshaastattelu suoraan heille. Lasten ikä ja kehitystaso on huomioitu kyselyssä ja se tehdään kolme kertaa vuodessa tehtäessä syksyn, kevään ja kesän toimintasuunnitelmia. Lapset otetaan mukaan suunnitteluun ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa tulevaan toimintaan. Jatkuva observointi ja siitä tehtyihin johtopäätöksiin reagoiminen on myös osa asiakastytytyväisyyden laadullisuutta. Esimerkiksi häiriökäyttäytymisen lisääntyminen voi olla merkki tyytymättömyyden lisääntymisestä. Asiakastytytyväisyyttä mitataan myös muissa toimintatilanteissa sekä suullisen palautteen avulla, että erillisillä asiakastytytyväisyyttä mittaavilla mittareilla.

Sijoittavalle taholle tehdään asiakastytytyväisyyttä mittaava kyselykaavake. Asiakastytytyväisyyttä mitataan myös suoralla keskustelulla, koska henkilökohtaisia tapaamisia on vuosittain ainakin kolme kertaa. Hoito- ja palvelusuunnitelman perusteella tehdään johtopäätöksiä myös kasvatustavoitteiden onnistumisesta.

1.6 Riskien tunnistaminen ja korjaavat toimenpiteet

Perhekodin toiminnan lähtökohtana on hoito- ja palvelusuunnitelma, jota päivitetään säännöllisesti. Samaan aikaan toiminnan rinnalla kulkee riskien minimointi. Perhekoti pyrkii ennakoimaan ja ehkäisemään riskitilanteita käyttäen apuna itsearviointia, palautteita ja reklamaatioita. Virheistä ja ”läheltä piti”-tilanteista otetaan opiksi ja pyritään estämään niiden uudelleen esiintyminen sekä ennaltaehkäisemään vastaavien tapausten syntymistä. Henkilöstön täydennyskoulutusta kohdennetaan näiden tietojen perusteella, jolloin osaaminen ja ammattitaito kehittyvät oikeille osa-alueille korjaten ja ennakoiden ongelmatilanteita.

2 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

2.1 Henkilöstö

Ohjaajiksi on palkattu ulkopuolista henkilökuntaa. Perhekoti Vanha-Juhalassa perhekotiohjaajan työhön kuuluu perheeseen sijoitettujen lapsien hoito ja kasvatus perhekodin hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti. Työ sisältää perustarpeista huolehtimista, kuten syöminen, pukeminen, peseytyminen, nukkuminen ja liikunta/leikki. Itsenäistyviä nuoria ohjataan ja tuetaan siihen, jotta he pystyisivät huolehtimaan perustarpeistaan itsenäisesti. Perushoitoon ja -ohjaukseen kuuluu jokaisen lapsen kohdalla tehdyn palvelusuunnitelman noudattamisen tukeminen. Perushoitoon kuuluu kasvatus- ja oppimistehtävien opettaminen, ohjaus, valvonta, sekä jatkuva, päivittäinen arviointi ja lääkehoito yhteistyössä perhekodin äidin kanssa.

Työ on myös erityishoitoa, johon kuuluu erilaisen ohjatun ja virikkeellisen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja arvioiminen. Erityishoidon tarkoituksena on tukea ja edistää yksilöllisesti jokaisen perhekodin lapsen kasvua ja kehittymistä. Erityishoidon perustana on perhekodin hoito- ja palvelusuunnitelmaan sisältyvät asiat. Erityishoito sisältää myös sairauksien hoidon. Erityishoito voi olla joko fyysisiin, psyykkisiin, kognitiivisiin tai sosiaalisiin ongelmiin perustuvaa hoitoa. Ohjaus ja tuki arjen- ja elämänhallintataidoissa, kuten mm. päivärytmi, kodinhoidolliset taidot, rahankäyttö, virastoissa asioiminen, terveyden edistäminen. Perhekoti Vanha-Juhalassa ohjaajan toimenkuvaan kuuluu myös lääkehoito.

Hoitotyön tärkeänä osana on kirjallinen raportointi. Ohjaajan työhön kuuluu lasten hoito- ja palvelusuunnitelmien laadinta, osatavoitteiden laadinta, päivittäisen kirjallisen raportoinnin pitäminen, erilaisten kirjallisten raporttien ja hoitosuunnitelmien laatiminen erilaisia hoitavia tahoja varten. Hoitotyö edellyttää myös jatkuvaa koulutusta, joka tapahtuu esimerkiksi erilaisiin koulutuksiin osallistumalla, tiedon hankkimisella kirjoista tai internetistä ja jatkuvana kollegoiden kanssa tapahtuvana työn ja oman toiminnan analyysinä.

Ohjaajan työ perhekodissa on välillä myös muuta kuin hoitotyötä. Puitteiden ylläpitäminen edellyttää usein kodinhoidollisia töitä. Ohjaaja osallistuu kotitöihin mahdollisuuksien mukaan. Kotityöt käsittävät erilaisia töitä ruoka- ja pyykinhuollosta siivoustoimiin. Kodinhoidolliset taidot kuuluvat myös arjen- ja elämänhallintaan, joten ohjaajan tehtäviin kuuluu myös osallistaa lapsia ja

nuoria näihin mukaan ikätasonsa mukaisesti. Koska perhekodissa on useampia toimintatiloja, ohjaajan on hallittava myös erilaisia taloteknisiä toimenpiteitä.

2.2 Toimitilat

Perhekoti Vanha-Juhala sijaitsee Merikarvialla Lauttijärven maalaiskylässä. Perhekodilla on käytössä runsaasti tiloja. Näillä pyritään varmistamaan virikkeet, mahdollisuus kokeilla ja harrastaa erilaisia toimia.

Päärakennus sijoittuu luontevasti rauhalliseen maalaisympäristöön peltujen ja metsien ympäröimänä mäen päällä. Keltainen puutalo on rakennettu 1935 ja sitä on tarpeen mukaan useissa vaiheissa remontoitu. Tiloja on laajennettu sekä huonejakoa järjestetty uudelleen lasten tarpeita vastaaviksi. Rakennus on kaksikerroksinen puutalo, jonka alakerrassa sijaitsee perhekodin varsinaiset tilat. Yläkertaa asustaa talon vanha isäntä. Kokonaispinta-alaa talossa on noin 400m², joista yli puolet eli alakerta ja kellarikerros ovat perhekodin käytössä. Perhekodin muita tiloja ovat tilava tupakeittiö, olohuone, seitsemän lastenhuonetta, vierashuone, perhekodin vanhempien makuuhuone, alahalli, kolme wc:tä ja suihkuhuonetta sekä iso lasikuisti. Huoneet ovat isot, valoisat ja ilmavat sekä tavallista huomattavasti korkeammat. Lastenhuoneet ovat yksilölliset, jokaisen tarpeisiin vastaavaksi remontoituneet. Lasten kasvaessa huoneita sisustetaan ikätason mukaisesti viihtyisiksi. Yläkerrassa on käytössä aina valmis sauna ja toimistotila lukittavine ovineen ja kaappeineen. Ulkorakennuksessa on takkahuone, muutama kesähuone, ulkosauna leivintupineen, puuliiteri ja autotalli, sekä erillisessä rakennuksessa kesällä 2012 valmistunut kesäolohuone.

Perhekodilla on käytössä pikkubussi, jolla hoidetaan kaikki perhekotien lasten kuljetukset kouluihin ja harrastuksiin, sekä matkat. Perhekodilla on myös skootteri ja liikennetraktori, joita mopo-, traktorikortin omaavat käyttävät koulumatkoihinsa. Perhekodin isällä ja äidillä on ajo-opetusluvut, joten täysi-ikäistyviä nuoria voidaan opettaa ajamaan henkilöautokortti.

Päärakennuksen välittömässä läheisyydessä on myös perhekodin käytössä oleva 1911 rakennettu hirsinen koulurakennus ja sen yhteydessä oleva talousrakennus. Koululla on kaksi isoa luokkaa monine liikuntamahdollisuuksineen sekä pienempi puoli esimerkiksi yöpymiseen keittiöineen ja muine tiloineen. Koululle tulee kunnan vesi, rakennuksessa on sisävesi ja suihku, sekä keittiö.

Talousrakennuksessa on kaksi huonetta askartelua ja puutöitä varten, pieni yksiö, sauna, puuliiteri ja varasto sekä ulko-wc:t.

Rakennukset sulautuvat maalaismaisemaan hyvin. Pihapiiri on iso käsittäen suuren nurmialueen kukkaistutuksineen sekä omena- ja hyötypuutarhan kasvimaineen ja marjamaineen. Pihapiirissä on myös tenniskenttä sekä kesäolohuone grillikatoksineen ja paljuineen. Tenniskenttä on päällystetty keinonurmella lasten toiveiden mukaisesti syksyllä 2024.

Perhekodin käytössä on myös kolmen kilometrin päässä oleva pieni järvenrantamökki uimarantoineen, jota käytetään kesäaikaan. Ydinperheen yksityisomistuksessa on Ouran saaristossa saari ja sinne voidaan tehdä veneretkiä. Ydinperheen omistuksessa on myös merenrantamökki 22 km päässä kotoa ja sitä käytetään kesäisin ahkerasti kalastamiseen, yöpymiseen ja uimiseen.

2.3 Terveysthuollon laitteet ja tarvikkeet

Perhekodilla on veren sokerimittari, verenpainemittari, stetoskooppi ja kuumemittari, joita käytetään tarvittaessa, sekä ensiaputarvikkeet.

2.4 Asiakasturvallisuus

Työn luonteesta johtuen turvallisuus on hoidon ja palvelun kulmakivi. Lapsen hoidon on oltava turvallista aina ja joka tilanteessa. Turvallisuustekijät on kartoitettava jo etukäteen ja ennakoitava joka tilanteessa. Turvallisuus käsittää fyysisen, psyykkisen, emotionaalisen ja sosiaalisen turvallisuuden. Tapaturmien varalta työntekijöiden ensiaputaitoja päivitetään jatkuvasti. Jokaisella on voimassa oleva EA1-kortti ja sosiaali- ja terveysalan turvallisuuskortti. Osalla työntekijöistä on myös EA2-kortti.

2.5 Paloturvallisuus ja hätätilanteet

Perhekodin toimintaohjeisiin kuuluu pelastussuunnitelma tulipalon ja muiden hätätilanteiden varalta. Toimintaohjeissa on valokuvalliset ohjeet tärkeistä taloteknisistä asioista, kuten veden katkaisusta. Hätätilanteita varten on koottu erikseen ohjeet sijoittavan kunnan, biovanhempien, koulun, yms. yhteistietoja varten. Vakuutusasioita varten on oma ohjeistus. Siinä on esimerkiksi ohjeet, mihin otetaan yhteyttä tapaturman tapahduttua, siitä selviää myös työntekijöiden ja perhekodin asukkaiden vakuutukset. Toimintaohjekansiossa on myös Länsi-Suomen Aluehallintoviraston vaatima lääkehoitosuunnitelma.

Perhekodin toimintaohjeissa on paloturvallisuustarkastuspöytäkirja. Pöytäkirjaan on kirjattu kaikkien palovaroittimien, sammuttimien ja sammutuspeitteiden sijainti, joiden kunto tarkastetaan vuosittain. Perhekodin väki, mukaan lukien myös lapset käyvät alkusammutusharjoituksissa vuosittain. Alkusammutusharjoituskavakkeeseen merkitään osallistujat ja aika. Näin voidaan seurata, että jokainen käy harjoituksissa vähintään kahden vuoden välein.

2.6 Asiakkaan asema ja oikeudet

Inhimillisyys näkyy asenteena ja kunnioituksena lasta kohtaan. Se on ymmärtämistä ja hyväksyntää, peruskiintymyksen ohjatessa koko hoitotapahtumaa. Koska lapset ovat hyvinkin traumaattisista oloista lähtöisin, inhimillisyys näkyy myös lapsen ainutkertaisuuden ja taustan huomioon ottaen ja hyväksyen. Myös lapsen tausta ja menneisyys sekä mahdollisten biologisten vanhempien mukanaolo edellyttävät inhimillistä otetta hoitohenkilökunnalta. Lapsen biologisiin vanhempiin pidetään mahdollisuuksien mukaan yhteyttä. Heillä on myös mahdollista vierailla tilalla, mikäli lapsille ei pystytä järjestämään kotilomia kotilojen takia ja vanhemman tapaaminen tukisi lapsen kehittymistä. Lastensuojelualan lait ja asetukset määräävät toiminnan raamit.

2.6.1 Sosiaaliasiamies

Sosiaaliasiamiehen tehtävä on antaa apua ja neuvoja sosiaalihuollon asiakkaalle liittyen asiakkaan asemaan ja oikeuksiin. Alueemme sosiaaliasiamiespalvelut järjestää satakunnan sairaanhoitopiirin

sosiaalipalvelut ja sosiaaliasiamiehenä toimii Jari Mäkinen. Liisankatu 18 B, 1. krs, 28100 Pori.
Puhelin 044 707 9132.

2.6.2 Palvelusopimus, hoito- ja palvelusuunnitelma

Hoito- ja palvelusuunnitelman avulla seurataan annetun hoidon ja kasvatuksen vastaavuutta asetettuihin tavoitteisiin kunkin lapsen kohdalla. Se on myös tärkein hoidon ja palvelun mittari. Se päivitetään kerran vuodessa. Samoin toimikausittain, kolme kertaa vuodessa, tehdään suppeampi toimintasuunnitelma. Se sisältää tilannekatsauksen, asetetut tavoitteet ja toteutukseen tarvittavat keinot.

2.6.3 Asiakkaan kohtelu ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen

Yksilöllisyys toiminnassa lähtee jo ennen sijoituspäätöstä. Jokaista lasta kohdellaan ainutkertaisena yksilönä, yksilölliset tarpeet huomioon ottaen ja niihin vastaten. Yksilöllisyys näkyy myös siinä, että sijoituspäätös voi olla kieltävä juuri sen takia, että perhekoti ei pysty tarjoamaan riittävän yksilöllistä hoitoa jollekin lapselle. Vaikka lapsi on perhekodin jäsen ja tätä kautta ryhmän jäsen, yksilöllisyys leimaa jatkuvasti hoitoa ja vuorovaikutusta. Lasta kuunnellaan ja hänen mielipiteensä otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon ikätasonsa mukaisesti häntä koskevia päätöksiä tehdessä.

2.6.4 Oikeusturva

Palautetta saadaan viranomaisilta kirjallisesti ja biovanhemmilta sekä omaisilta pääosin suullisesti. Työn luonteesta johtuen palaute ryhmitellään vielä asialliseen ja vähemmän asialliseen palautteeseen.

Reklamaatio on vakava, perusteltu huomautus toiminnan laadusta Perhekoti Vanha-Juhala Oy:ssä. Reklamaation syyt pyritään selvittämään ja käsittelemään asia nopeasti. Jos asia vaatii välitöntä toimintaa, kokous pidetään mahdollisimman pian. Perhekotimme käynnistää korjaavat toimenpiteet viipymättä. Virheiden toistuminen estetään toimintakäytäntöön puuttumalla ja tiedottamalla asia

kaikille sitä koskeville. Erilaista palautetta keräämme ja kirjaamme palautevihkoon, johon keräämme ja kirjaamme myös varsinaiset reklamaatiot. Kaikki saatu palaute käsitellään henkilökunnan palaverissa.

Sijoittavat kunnat antavat kirjallista tai suullista palautetta tarvittaessa kausittaisen hoito- ja palvelusuunnitelman ja toimintasuunnitelman saatuaan. Myös aluehallintoviraston tarkastuksen yhteydessä perhekoti saa kerran vuodessa kirjallisen palauteraportin.

2.7 Asiakastyön sisällön omavalvonta

2.7.1 Kasvua/hyvinvointia tukeva palvelu

Perhekoti Vanha-Juhalassa hoito ja kasvatus pohjautuvat siihen, että lapsesta kasvaisi omillaan toimeen tuleva aikuinen, ns. oman elämänsä sankari. Laadukas hoito ja kasvatus, sekä myös jaksamisen varmentaminen ja jatkuva kehittyminen turvataan henkilökunnan ammattitaidolla, yhteistyöllä viranomaisten ja lasten perheiden kanssa, sekä verkostoitumalla.

Perhekoti Vanha-Juhalassa perhekodein ohjaajan toimenkuvaan kuuluu erityishoidon suunnittelu, toteuttaminen ja hoidon onnistumisen jatkuva arvioiminen ja kirjaaminen ja näiden perusteella tapahtuva hoidon jatkuva analysointi ja muuttaminen. Erityishoidon tehtävänä on tukea ja edistää lapsen kasvua ja kehitystä, sekä ennakoida, ehkäistä ja vähentää lapsen ongelmia. Erityishoito tehdään perushoidon rinnalla ja perushoidossa on erityishoidollinen näkökulma lähes aina mukana. Lasten erityiskasvatustarpeisiin saadaan konsultaatioapua lasten neurologian ja psykiatrian sekä lasten terapioiden kautta.

Perhetyöhön kuuluvat säännölliset soitot ja vierailut lasten perheiden ja sukulaisten kanssa. Perhekoti käyttää hyvän hoidon ja kasvatuksen välineinä myös luomumaatilan antimia ja lähiruokaa. Lasten ikätasoista kehitystä ja kasvua tuetaan ulkopuolisiin harrastuksiin kuljettamisilla ja ikätoverisuhteita ylläpitämällä vierailuin puolin ja toisin. Perhekodeilla on käytössä paljon kiinteistöjä ja toimitiloja. Näillä pyritään varmistamaan virikkeet, mahdollisuus kokeilla ja harrastaa

erilaisia toimia. Hoidon ja kasvatuksen tueksi toiminta on hyvin organisoitua kotitalous-, pyykinhuolto-, puhtaanapito- ja kiinteistöhoitorutiinien avulla.

Perhekodissa koulunkäynti kuuluu lapsen yksilölliseen hoitotavoitteeseen kykyjen ja kehitystason mukaisesti. Tavoitteena ja periaatteena on, että lapsi pystyy suoriutumaan opinnoista oman tasonsa mukaisesti ja, että koulunkäyminen edistää lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kehitystä. Opiskelu perustuu lapsen yksilöllisten ominaisuuksien huomioonottamiseen.

2.7.2 Perustarpeet

Perhekodin ohjaaja huolehtii lasten ruokailusta niin, että ruokailutapahtumalla on samalla kasvatuksellinen ja oppimistavoitteinen merkitys. Lapsia ohjataan ja opetetaan oikeiden ruokailu- ja syömistapojen noudattamiseen. Yksilöllisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen painottunut hoitotyö korostuu jokaisen lapsen kohdalla erikseen erilaisten toteuttamistapojen ja -mallien mukaan perhekodin arvomaailman puitteissa. Perhekodin läheinen liittyminen maalaistalon elämään näkyy ruokailutapahtumassa monipuolisuutena ja ruoan alkuperän kunnioittamisena. Perushoitoa on myös ravintoympyrään kuuluvien suositusten mukainen ruokavalio.

Pukeutuminen ja peseytyminen tapahtuvat perhekodissa lapsen kehitysvaiheen ja ikätason mukaisesti ja yksilöllisesti asetettujen tavoitteiden perusteella. Ohjaajan tehtävä on auttaa ja tukea näissä, kuitenkin niin, että lasta kannustetaan omatoimisuuteen ja hyvään henkilökohtaiseen hygieniaan. Tavoitteena on, että kukin lapsista suoriutuisi oman optimaalisen tasonsa mukaisesti pukeutumisesta ja peseytymisestä.

Perhekodin ohjaajan tehtävä on turvata rauhallinen ja riittävä uni perhekodin lapsille. Tähän perhekodissa pyritään luomalla rauhallinen, turvallinen ja terveellinen nukkumisympäristö perhekodin lapsille. Turvallinen ympäristö tehdään noudattamalla perhekodin turvallisuusperiaatteita ja luomalla ja ylläpitämällä perhekodin lapsille turvallisuuden tunnetta edistäviä asioita. Terveellinen nukkumisympäristö käsittää riittävän ilmanvaihdon, nukkumista edistävän ruokavalion noudattamisen, nukkumista estävän melun poistamisen, nukkumista edistävän liikuntamuodon valinnan ja toteuttamisen, puhtaiden vuodevaatteiden käytön ja kaikkien muiden asioiden ohjauksen ja opettamisen, jotka takaavat perhekodin lapselle riittävän unen.

2.7.3 Terveydentila

Perhekodin äiti huolehtii lasten perusterveyden ja sairaanhoidosta, saattaa lapsen neuvolaan, hammaslääkəriin, päiväystykseen ja hankkii tarvittavat lähetteet ja asiakirjat lapsen terveyttä koskien sekä toteuttaa hoidon. Pääosin äiti huolehtii myös erityisruokavalioiden ja allergioiden hoidosta. Kuitenkin jokainen perhekodilla työskentelevä aikuinen on myös vastuussa ja huolehtii lasten terveydenhoidollisista asioista.

2.7.4 Perhekokous

Perhekodilla pidetään yhteisiä keskusteluhetkiä, jossa ovat paikalla perhekodin äiti ja isä, lapset ja nuoret sekä työntekijät. Niissä käsitellään perhekodin ajankohtaisia asioita, jotka koskevat koko perhekotiä. Niiden tarkoituksena on osallistaa ja ottaa lapset ja nuoret mukaan toiminnan suunnitteluun. Perhekodin säännöt laaditaan ja päivitetään yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Yhteisten keskustelujen tarkoituksena on luoda yhteisöllisyyttä ja vahvistaa yhteisiä pelisääntöjä.

2.7.5 Päivittäinen toiminta

Ohjaajan työpäivä vaihtelee perhekodissa sen mukaan, montako lasta on kotona. Usein päiviin mahtuu myös äkillisiä rutiinin muutoksia, joihin ohjaajan on reagoitava nopeasti ohjelman muutoksilla. Perhekoti on lasten koti ja kaikkea kaavamaista laitosmaisuu den tunnetta lisäävää toimintaa on vältettävä. Kuitenkin ohjauksen on oltava samaan aikaan turvallisen tiukkaa ja rutinoitua. Työpäivän suunnitteluun vaikuttavat erilaiset asiat. Tarkoituksena olisi, että lasten päiväohjelma tukisi ja noudattaisi hoito- ja palvelusuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutumista. Ohjaajan on myös varauduttava arkirutiinin muutoksiin tukien häiriöherkkien lasten sopeutumista äkillisiin muutoksiin.

Koulupäivinä toimintaa ohjaa kouluun lähtöön kuuluvat toiminnat. Näitä ovat koulussa tarvittavien varusteiden keräämisen valvonta, aamupalan, pukeutumisen, peseytymisen ja muun aamuun kuuluvan toiminnan valvonta ja ohjaus.

Perusliikunta on osa perhekodin jokapäiväistä ohjelmaa. Perhekodin ohjaajan tehtävä on huolehtia, että jokaisen perhekodin lapsen päivään kuuluu monipuolista ja riittävää liikuntaa. Liikuntamuodot

vaihtelevat resurssien mukaan. Perhekodin ohjaajan tehtävään kuuluu liikunnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja tehon ja riittävyyden yksilölliseen arviointiin liittyvät asiat. Perhekodin ohjaajan on myös päivitettävä liikunnassa vaadittavien resurssien tarve, kuten liikuntavälineiden kunto ja tarve. Liikunnan on oltava myös haasteellista, virikkeellistä, monipuolista ja tuettava ja edistettävä lapsen kehitystä. Liikunnan on toimittava myös hoitotyön välineenä.

2.7.6 Hygieniakäytännöt ja jätehuolto

Lapset siivoavat viikoittain omat huoneensa, pyyhkien pölyt, imuroiden ja lattiat luututen. Yli 13-vuotiailla on oma pyykkikori ja he pesevät pyykkinsä itsenäisesti tai ohjatusti sekä osallistuvat ruuanlaittoon. Muut tilat siivotaan viikoittain ja lapset osallistuvat ikätasoisesti mahdollisuuksien mukaan toimintaan. Yleistä kodin siistinä pitoa tapahtuu päivittäin. Kaikilla ohjaajilla on hygieniapassi.

Lehti/paperiroskat, energiajäte, lasi ja metalli lajitellaan ja viedään keräyspisteeseen. Ruoantähteet viedään biokompostiin. Lapsia ohjataan myös kierrättämään omat roskansa oikein.

2.7.7 Pyykkihuolto

Pääsääntöisesti ohjaajat hoitavat nuorimpien lasten pyykkihuollon. Lapsia kuitenkin osallistetaan heidän omaan pyykkihuoltoon ja lapsilla on omat pyykkikorit pyykkituvassa, joista he vievät puhtaat pyykki omaan vaatekaappiinsa. Perhekodissa on käytäntö, että lapsen täyttäessä 12 vuotta hän saa lahjaksi oman likapyykkikorin. He yhdessä ohjaajan kanssa alkavat harjoitella oman pyykin pesua. Tavoitteena on, että lapsi oppii itsenäisesti pesemään pyykkinsä.

2.7.8 Sairaushoito

Perhekodilla lasten äkillisissä sairaustapauksissa sairaanhoito tapahtuu Merikarvian terveyskeskuksessa. Jos jonot ovat pitkät, käytetään Porin lääkäritalon palveluita.

Lasten erityiskasvatustarpeisiin saadaan konsultaatioapua lasten- ja nuorisopsykiatrian poliklinikoiden sekä lasten terapioiden kautta. Kaikilla lapsilla on jonkinasteinen hoitosuhde edellä mainittuihin yksiköihin.

2.7.9 Lääkehoito

Perhekodin äidillä on laillistettu terveydenhuollon tutkinto (sairaanhoitaja, 1992). Pääosin lasten lääkehuollosta huolehtii äiti. Perhekoti on laatinut lääkehoitosuunnitelman, joka löytyy liitteenä.

2.7.10 Epäkohdista ilmoittaminen

1.1.2016 alkaen sosiaalihuoltolain 48 § ja 49 § velvoittavat sosiaalihuollon henkilökunnan ilmoittamaan viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos he huomaavat tehtävissään epäkohtia tai ilmeisiä epäkohdan uhkia asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa.

Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet ovat työntekijän kansiossa.

2.8 Omavalvonnan asiakirjat

Omavalvontasuunnitelman asiakirjat sijaitsevat perhekodin lukitussa toimistossa lukituissa kaapeissa. Kirjallisia ohjeita on laadittu tarpeellisiksi katsotuista yksittäisistä toiminnoista, joiden tarkoitus on esittää, miten eri tehtävät tulee perhekoti Vanha-Juhala Oy:ssä tarkoitus tehdä. Ohjeet muutetaan työtapojen kehittyessä tai toiminnan muuttuessa.

Asiakirjojen hyväksyntä kuuluu perhekodin johtajalle. Hän allekirjoittaa ne aina uuden asiakirjan tai version julkaisemisen jälkeen. Asiakirjojen ajan tasalla pysymiseen ja valvontaan, uusien asiakirjojen ja versioiden luontiin osallistuu koko perhekodin henkilökunta yhdessä. Kaikki päivitys ja informointi tehdään tarvittaessa ja asiakirjoja luodessa tai uudistettaessa.

Työntekijän kansioon on sisällytetty kaikki työssä tarvittava dokumentaatio. Työnkuvaukset löytyvät työntekijän kansioista. Perhekodin kaikki toimintaohjeet ovat työntekijän kansiossa.

Yrityksen verraten pienestä koosta johtuen toimenkuvat toimivat myös toimintaohjeina.

Toimintaohjeisiin kuuluu pelastussuunnitelma tulipalon tai muun hätätilan varalta. Toimintaohjeissa

on valokuvalliset ohjeet tärkeistä taloteknisistä asioista, kuten veden katkaisusta. Häätätiloja varten on koottu erikseen ohjeet sijoittavan kunnan, biovanhempien, koulun, yms. yhteystietoja varten. Vakuutusasioita varten on oma ohjeistus. Siinä on esimerkiksi ohjeet, mihin otetaan yhteyttä tapaturman tapahduttua, siitä selviää myös työntekijöiden ja perhekodin asukkaiden vakuutukset.

Toimintaohjekansiossa on myös Länsi-Suomen Aluehallintoviraston vaatima lääkehoito-suunnitelma. Pohjois-Satakunnan peruspalvelu-liikelaitoksen kuntayhtymä vastaa terveystarkastusvalvonnasta. Tätä tarkoitusta varten perhekodilla on erillinen omavalvontasuunnitelma.

Työntekijän kansiossa on myös sisäisen auditoinnin kaavake. Sieltä löytyy myös hoito- ja palvelusuunnitelmakaavake, kausittainen toimintasuunnitelmakaavake, sekä kyselykaavakkeet.

3 TIETOTURVALLISUUS

3.1 Asiakastietojen käsittely

Perhekodilla on lukollinen toimistotila, jossa säilytetään asiakastietoja lukollisissa kaapeissa.

Jokaisesta asukkaasta on koottu oma henkilökohtainen kansio, jota säilytetään lukollisessa kaapissa perhekodin toimistossa. Kansioon on koottu kaikki tiedot, jotka ovat oleellisia lapsen hoidossa ja palvelussa. Kansiossa säilytetään myös koulunkäynnin ja terveydenhoidon asiakirjoja.

Vanhentuneiden asiakirjojen säilytys tai poisto, sekä niiden arkistointi yleensä, kuuluu perhekodin vanhemmille. Asiakirjat, jotka sisältävät tietoja lapsista/nuorista tuhotaan polttamalla tai silppurilla. Asiakirjoja säilytetään viisi vuotta ja tarvittaessa pitempäänkin. Sijoitettuja lapsia koskevia asiakirjoja säilytetään sijoituksen ajan. Kun lapsi siirtyy pois perhekodista, kaikki tallenteet lapsesta menevät sijoittavalle sosiaalityöntekijälle.

Perhekodissa on käytössä Nappula© -asiakastietojärjestelmä, jossa säilytetään palvelu- ja hoitosuunnitelmat, kausikoosteet ja muut lapsia koskevat asiakirjat ja raportit. Fastroi huolehtii ohjelmiston käytön tietoturvasta, ylläpidosta ja päivityksistä.

3.2 Pääsy tiloihin

Perhekodin toimisto sijaitsee yläkerrassa lukollisen oven takana. Toimistoon on pääsy ainoastaan perhekodin vanhemmilla ja työntekijöillä.

3.3 Pääsy järjestelmiin ja tietoihin

Nappula© -asiakastietojärjestelmään on perhekodin työntekijöillä kaikilla henkilökohtaiset tunnukset ja salasanat. Tunnukset ovat käytössä ainoastaan työsuhteen aikana ja työharjoittelijoilla harjoittelujakson ajan. Perhekodilla on myös työkäytössä oleva salasanalla suojattu kannettava tietokone, joka on ainoastaan perhekodin aikuisten käytössä.

3.4 Salassapito

Kaikkia työntekijöitä koskee salassapitovelvollisuus. Lapsia koskevia asioita käsitellään asiakaslain (22.9.2000/812), lastensuojelulain (13.4.2007/417) ja tietosuojalain (1050/2018) mukaisesti. Koko henkilöstö on suorittanut arjen tietosuojakoulutuksen.

4 OMAVALVONNAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Perhekodin toiminnan lähtökohtana on hoito- ja palvelusuunnitelma, jota päivitetään säännöllisesti. Samaan aikaan toiminnan rinnalla kulkee riskien minimointi. Perhekotimme pyrkii ennakoimaan ja ehkäisemään riskitilanteita käyttäen apuna itsearviointia, palautteita ja reklamaatioita. Virheistä ja ”läheltä piti”-tilanteista otetaan opiksi ja pyritään estämään niiden uudelleen esiintyminen sekä ennaltaehkäisemään vastaavien tapausten syntymistä.

Jatkuvan parantamisen kohteiden kartoituksessa käytetään apuna palvelussa syntyvää dokumentaatiota, laatupolitiikkaa, laatutavoitteita, reklamaatioita ja myös myönteistä palautetta. Jatkuva parantaminen ja kehittäminen Perhekoti Vanha-Juhalassa tarkoittaa koulutusten suuntaamista ja hakemista alati muuttuviin haastavien lasten tarpeisiin vastaavaksi. Lasten eri ikä- ja kehityskaudet ohjaavat toiminnan kehittämistä ja kouluttautumista. Myös lasten ja nuorten omat mielipiteet ovat tärkeitä. Toimintaa kehitetään juuri sillä hetkellä perhekodilla asuvien lasten ja nuorten tueksi. Tavoitteena on pysyä askeleen edellä ja pysyä valmistautuneena muuttuviin tilanteisiin ja kasvatustarpeisiin.

5 YHTEYSTIETOJA

Satakunnan hyvinvointialue: Asiakaspalvelu ja vaihde 02 627 71

Lounaissuomen aluehallintovirasto, sosiaalihuollon ylitarkastaja Tiina Ronkamo, puh 0295 018 130

Oikeusasiamies www.oikeusasiamies.fi/lapset

Sosiaaliasiamies Jari Mäkinen puh 044 707 9132

Perhekodin yhteinen puhelin 0406260435

6 ALLEKIRJOITUKSET

Merikarvialla 21.4.2023

Katja Rinne, perhekodin äiti, toimitusjohtaja

Mikko Rinne, perhekodin isä, hallituksen puheenjohtaja